

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
sobotam in praznikom, ob 18. uri
datum naslednjega dne ter stane
mesечно po št. D 18—, za ino-
semestvo D 28—, dostavljen na dom
D 19—, na izkaznice D 18—,
inseparati po dogovoru.

Naročila se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslaniha plačana v gotovini.

TABOR

Knjižnica liceja
Ljubljana

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, torek 25. marca 1924.

Številka: 70.

Politična situacija.

Maribor, 24. marca.

Odločilna bitka se je začela. Danes bi imela priti v Beograd prva delegacija Radičeve stranke, da pomore opoziciji. Zavračanje verifikacije novih radičevskih mandatov je izzvalo v opozicijskih vrstah najodločnejši odpor. Izgleda, da je trenutno največji radikalni zaveznik — čas. Taktika, zavleči verifikacijo novih opozicijskih mandatov in vreči medtem v protiradičevske vrste nov klopčič intrig in nezaupanja, ta taktika se zdi vladi najprimernejša pot k novim možnostim. In možnosti so različne.

Opozicijski blok je pokazal prvo slabost, ko se ni odločil za takojšnji in brezobzirni spopad z vlado. Morda je bila ta taktika razumnejša in politično pravilnejša, toda vlada jo je — kakor smo videli — izkoristila zase.

Njeno postopanje glede verifikacije mandatov je bilo tedaj ključ k takojšnjemu spopadu. Nedeljske beograjske vesti pravijo, da bodo prvi dnevi tega tedna važnega pomena za razplet akutne vladne krize. Prihod Radičevcev v parlament bo odločitev pospešil.

Vlada je celo v nekatere inozemske liste raztrosila vesti, da obstoji možnost koalicijske med radikalci, demokrati in klerikali. Take vesti, ki so zadnja dva dni zabavala tudi naše časopise, so dokaz, kako kalne so že pri nas politične vode. Dasi je v politiki vse mogoče, je pa vendar tudi tu nekaj vsaj trenutne zakonitosti. In za tako kombinacijo manjkajo najosnovnejši psihološki pogoji. Nobena izmed soudeležencev strank bi ne mogla pred volilnimi masami zagovarjati tako abotno zvezo.

Kombinacije te vrste so tedaj neresne. Razumljivo je, da se zlasti radikal-
ski tisk mnogo bavi z razpadom bloka, toda preveč pobožne želje se le redko-
kdaj izpolnijo. Kakršna je sedaj situa-
cija, je trdno računati z agresivnim na-
stopom bloka, in če ne poseže vmes kaj
posebnega, tudi z izpremembo režima.

Vprašanje je seveda, koliko bo blok
vsled državnopravne heterogenosti svo-
jih strank sposoben za tako politiko, ki
bi se bolj pospešila konsolidacijo drža-
ve. Nevarnost novih ustavnih bojov se
ni odstranila, z njo pa obstoji tudi ne-
varnost novih političnih presenečenj.

V tem trenutku pa je vsako ugiba-
nje o bodočnosti brezpomembno. Allee-
jača est! Koeka je padla, vlada in opo-
zijski blok sta se spoprijela in politič-
na borba je dosegla svoj višek. Pozneje
se bo itak pokazalo, kako in kaj. Če bo-
do posamezne blokeve stranke delale
tudi nadalje v duhu sporazuma, ki jih je
strnil k rušenju radikalnega režima in
ako bodo zlasti Radičevci lojalno izvr-
ševali svoje obveze in tudi strankarsko
veslali v smer proti oni državnopravni
podlagi, ki je sprejemljiva za vsa ple-
mena in vse pokrajine — tedaj se ni tre-
ba bati za konsolidacijo naših razmer.
V vsakem slučaju pa je velik plus že
samo dejstvo, da je velika opozicijska
stranka opustila načelo abstinence in
sabotaže proti državi in priznala realna
politična dejstva.

Če je Radičeva delegacija danes res
že v Beogradu, bo prisegla kralju in
ustavi.

To je jasna potrditev dejstva, da dr-
žavna ideja zmaga in da centrifugal-
ne sile popuščajo. Njim, ki so v teh pe-
tih letih delali za državo, gre zasluga
za to.

Padec Pašičeve vlade.

ZAPRISEGA POSLANCEV RADIČEVE STRANKE.

Pašić med sejo skupščine podal kralju demisijo vlade. — Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Glavna dogodka današnjega dne, ki
sta vzbudila ogromno pozornost vseh
političnih krogov, sta: demisija Pašiče-
ve vlade in zaprisege poslancev Radiče-
ve stranke. Ko so poslanci položili pri-
sego in se je vlada umaknila k izven-
redni seji, je predsednik skupščine Lju-
ba Jovanović okoli 11. ure med govorom
ministra Krstića nenadoma prekinil se-
jo. Med sejo se je podal Pašić v predse-
stveni urad, kjer je bilo izdano besedilo
vladine ostavke. Okoli 12. ure se je mi-
nistrski preds. Pašić napotil na dvor in
je bil takoj sprejet v avdienco. Mini-
strski preds. je podal kralju ostavko.

Med pavzo, ki je nastala v skupščini,
je v parlamentarnih kuloarjih vladala
nenavadna živahnost. Poslanci so se ba-
vili z najrazličnejšimi kombinacijami.
Ko se je ob 13. uri gospod Pašić vrnil
z dvora, je Ljuba Jovanović zopet ot-
voril sejo in je dal prebrati sledeče pismo
gospoda Pašića: »Velečeni gospod
predsednik! Čast mi je, naznaniti vam,
da smo Njegovemu Veličanstvu kralju
izročili demisijo vseh ministrov. Pro-
sim, da blagovolite o tem obvestiti skup-
ščino. Nikola P. Pašić.

Po prečitavanju Pašičevega pisma so
začeli radikalci burno odobravati; iro-
nično so se jim pridružili opozicijski.

Nato je predsednik zaključil sejo in iz-
javil, da bo prihodnja sklicana pismeno.
Poslanec Radičeve stranke niso bili na-
vzoči pri tej seji.

BEograd, 24. marca. Že včeraj po-
poldne se je raznesla po mestu govorica,
da je g. Pašić ob 1. uri podal demisijo
svojega kabineta. Ta vest se je različno
komentirala in nastale so najrazličnejše
verzije. Po eni je podal g. Pašić ostavko
pismeno in je utemeljeval s tem, da mu
vsled današnjih razmer ni mogoče več
vladati. Po drugi verziji zahteva Pašić,
da je treba smatrati njegovo ustmeno
demisijo za končnoveljavno, ako bi danes
dospeli poslanci Radičeve stranke v Beo-
grad. Druga govorica pove, da kralj de-
misije ni hotel sprejeti zaradi tega, ker
bi se to lahko komentiralo na ta način, da
vlada hoče zabraniti Radičevim poslan-
cem vstop v parlament. V opozicijskih
krogih se smatra demisija g. Pašića
kot samoobsebi umevna stvar in vse je
prepričano o tem, da bo g. Pašić poveril
sestavo kabineta Davidoviću.

ZAGREB, 24. marca. Del poslancev
Radičeve stranke je včeraj odpotoval v
Beograd. Ostali poslanci, ki so trenutno
zadržani, se bodo bržkone jutri podali v
Beograd. Izvedelo se je, da poslanci ne
bodo prej šli v parlament, predno ne do-
spejo vsi na mesto.

Glavna skupščina Jugoslov. Sokolskega Saveza.

BR. ENGELBERT GANGL STAROSTA.

LJUBLJANA, 24. marca. V soboto
in včeraj se je vršila glavna skupščina
Jugoslov. Sokolskega Saveza ob veliki
udeležbi delegatov žup iz cele države. V
soboto je zboroval prednjaški zbor. Iz-
med 25 žup jih je bilo zastopanih 20.
Sprejeti so bili razni važni sklepi za na-
daljno izpopolnitev notranje organizacije
Sokolstva ter njegovega tiska. Za načel-
nika je bil izvoljen br. Miroslav Ambro-
žič, za načelnico Anuška Cigojeva.

Popoldne se je vršil predsestanek de-
legatov od 3. do 10. ure. Zvečer je
priredil Sokol Ljubljana v telovadnici
Narodnega doma akademijo v čast iz-
ven-ljubljanskim gostom.

Včeraj se je vršila od 9.—11. ure glav-
na skupščina Saveza. Zastopalo je 77
delegatov 22 žup. Skupščino je otvoril s
krasnim nagovorom brat Gangl zborova-
nje je vodil II. podstarosta brat Panu-

ković iz Beograda. Kralju Aleksandru in
predsedniku Masaryku sta bila poslana
pozdravna brzojava.

Poročila odborov so bila soglasno
sprejeta na znanje. Izvršila se je mala
sprememba pravil.

Pri volitvah je bil med velikim navdu-
šenjem za starostno izvoljen brat Engel-
bert Gangl iz Ljubljane. Za I. podstarosto
je bil izvoljen br. dr. Lazar Car (Zagreb),
za II. podstarosto br. dr. Panuković (Beo-
grad.) za III. podstarosto br. Bajželj
(Ljubljana), za načelnika br. Miroslav
Ambrožič, za načelnico sestra Anuška
Cigojeva. Dalje je bilo izvoljenih 15 čla-
nov starejšinstva, 3 podnačelniki in 3
podnačelnice, 5 namestnikov, 3 pregledo-
valci računov, 5 razsodnikov in 3 namest.

Program Saveza za letošje je: sokolski
sabor in pokrajinski zlet v Zagrebu ter
pokrajinski zlet v Sarajevu.

Mačehinska skrb za šolstvo v Prekmurju.

Murska Sobota, 21. marca.

Vsem, ki ste željni novic iz naših ob-
mejnih krajev, posebno iz Prekmurja,
kjer veljajo menda zakoni drugače nego
pri nas v Sloveniji — na znanje sledeče:
Dne 14. tm. je sklicala obrtna zadruga in
trgovski gremij za M. Soboto in okolice
sejo, na kateri so se v glavnem razmo-
trivale prosvetne razmere, posebno o u-
kinitvi tukajšnje narodne meščanske
šole. O tem kulturnem skandalu v Prek-
murju naj izve naša javnost sledeče:
Se do konca šol. leta 1922-23 je imela
meščanska šola v lasti lepo stavbo v
učne svrhe. Pod pretvezo javnega mne-
nja so gotove osebe začele ruvati proti
šoli in res je ministristvo prosvete, (ki
gotovo temeljito pozna tukajšnje raz-
mere in ve, da ni tako majna potreba,
pošiljati čim več otrok v šolo in jih pri-

učiti lepega slovenskega književnega
jezika, da se prav nič ne mudi s pomoč-
jo šolstva zabrisati zadnje sledove mač-
žarona) — izdalo odlok, da se ima
tako ukiniti I. razred. Ravnateljstvo
je torej po tridnevem pouku dne 14.
sept. 1923 razpustilo razred; razšlo se je
44 ukažljivih učencev in učenk.

Kaj je pomagal odlok Visj. šolsk.
sveta na seji 9. avg. 1923, da se lahko o-
tvori I. razred mešč. šole tam, kjer se
oglasijo 24 učencev. Da so se proti tu-
kajšnji mešč. šoli zarotile osebne sple-
ke, je videti iz tega, da se je v D. Lenda-
vi otvoril I. razred s komaj 20 učenci,
medtem ko je bil v M. Soboti s 44 učenci
ukinjen. Kaj reče javnost tudi k temu,
da je izdalo min. prosvete odlok, da
naj se meščanska šola otvori, če se pri-
glašijo 30 učencev in da to načelo velja
tudi za šol. leto 1923-24. Bivša meščanska
šola je prešla v last drž. realne gimna-
zije, v kateri so še ostali trije razredi
mešč. šole. Odbor je dalje ostro obsojal

POMPOZNE FAŠISTOVSKÉ SLAV- NOSTI V RIMU.

Velik Mussolinijev govor. — Burne
ovacije diktatorju.

RIM, 23. marca. Povodom pete oblet-
nice ustanovitve fašistovske zveze so se
danes vršile v Rimu pompozne slavnosti.
Z ozirom na bližino volitev so fašisti po-
skrbeli, da je bilo kar največ bleška in
hrupa. Posebno veličasten je bil slovnos-
ten spreved, v katerem je korakalo čez
4000 županov iz cele Italije z delegacija-
mi občin in z zastavami. Spreveda so se
udeležili tudi zastopniki Jugoslov. in
Nemcev. Pomikal se je proti Quirinalu,
kjer se je pojavil kralj in sprejel počasti-
tev »fašistovske milice«. Spalir so tvo-
rili člani rimskih fašistovskih društev.
Popoldne se je vršil na Kapitolu slavno-
sten sprejem županov. Zvečer je bil ves
Rim razsvetljen.

V teatru Constanzi je imel slavnosten
govor utemeljitelj fašizma, ministrski
predsednik Mussolini. V svojem govoru
je orisal postanek fašizma in njegove bo-
je z nasprotniki. Proslavljal je pohod v
Rim kot revolucionarni čin, ki pa je po-
tekel brez revolucionarnih grozot. Potem ko
je Mussolini označil smernice notranje
politike, je dejal, da je nazor o izolaciji
Italije neosnovan. Italija se ne bo izoli-
rala. Njena zunanja politika je mirovna in
se bo uveljavljala povsod, kjer gre za
prave internacionalne interese. Italija je
priznala Rusijo in se tudi ne bo protivila
sprejetju Nemčije v Društvo narodov.

Vzlic vsej svoji miroljubnosti pa se
Italija ne more zaneesti na pacifične ide-
ologije in bo slejkoprej utrjevala svojo
armado, mornarico in zračno flotiljo.

V notranji politiki je Mussolini napo-
vedal razne reforme, zlasti v davčnem o-
ziru. Tudi politični pritisk bo omiljen, če
bodo nasprotniki priznali dejstva, ki jih
je ustvaril fašizem. Mussolini je zaključil:
»Vedno naprej v znamenju velike Italije
— to je cilj fašizma.« Seveda so mu de-
lali burne ovacije.

PERZIJA OSTANE MONARHIJA.

LONDON, 24. marca. »Daily Mail« po-
roča iz Teherana, da je perzijski parla-
ment po dolgotrajnih in burnih deba-
tah sklenil, da opusti prvotno namera-
vano proglašenje republike. Dosedanji
šah pa je bil odstavljen. Na njegovo
mesto je poklican šahov sin.

BORZA.

OURIH, 24. marca. (Izv.) Predborza,
Pariz 31.15, Beograd 7.05, London 24.85,
Praga 16.75, Milan 24.95, Newyork 579,
Dunaj 0.008125.

ZAGREB, 24. marca. Pariz 44.05—44.25
London 349—350, Dunaj 0.1140—0.1260,
Praga 235.5—238.5, Milan 349.5—392.5,
Newyork 81.12—82.12.

ukinitev, kajti obrtniki so žrtvovali za
stavbo meščanske šole težke tisočake.
Sklenile so se od strani obrtniške zadru-
ge in trg. gremija resolucije, ki zahte-
vajo zopetno otvoritev mešč. šole z moti-
vacijo, da se tu ob meji dveh držav ne
smé ukinjati niti ena šola, pač pa pod-
pirati, kolikor je to mogoče. Obenem se
je odbor izjavil za obstoj gimnazije s
predlogom, da naj država čimprej zida
novo gimnazijsko poslopje, ker je po iz-
javi merodajnih faktorjev sedanje po-
slopje za osemrazredno gimnazijsko mno-
go premajhno. Dozidati bo treba precej
velik kompleks, razširiti risalnico, po-
dreti in zgraditi marsikaj in to bo stalo
mного denarja.

Naj bi osebe, ki imajo pri minist-
ristvu prosvete vplivno besedo, skušale
doseči vladno podporo za zidavo impo-
zantne gimnazijske stavbe, ki je bila v
načrtu že izdelana in je bilo na razpo-
lago že več milijonov dinarjev.

Odbor je celo ugotovil, da ni znano,

Kje je sedaj denar, ki je bil namenjen za stavbo nove gimnazije. To stvar bo treba še razčistiti. Ker dobi Prekmurje v kratkem železniško zvezo, bo tudi potreba strokovnega šolstva nujnejša.

Takoj drugi dan, 15. tm., pa se je zadeva presojala tudi v več ko polurni debati na občinski seji. Celokupni občinski odbor se je izjavil, da je pripravljen za prihodnje šolsko leto preskrbeti meseč. šoli lokalne, ako se zopet odpre I. razred. Ker se bo v kratkem zidalo novo poslopje osnovne šole, se je izrekel odbor, da bi kazalo zgraditi večje poslopje, v katerem bi imela prostora tudi meščanska šola. Vsekakor bi bilo najpametneje, da izposlujejo merodajni faktorji od vlade podporo in zgrade z onim denarijem, ki ga imajo v te svrhe še od preje na razpolago, novo, v načrtu že izdelano poslopje, sedanje pa izroče namenu, ki ga je imelo že od nekdaj.

Občinski odbor, kakor tudi obrtniška zadruga in trgovski gremij odpošljejo resolucije na pristojna mesta, da se za prihodnje šolsko leto zopet odpre I. razred mešč. šole.

Bomo videli, ali se bo res kaj storilo za kulturno povzdigo naše mlajše generacije v Prekmurju. P. A.

Vse cenj. naročnike »Tabora«, ki dolgujejo na naročninah, prosimo, da poravnajo zaostalo naročnino do 30. tm., ker se drugače brezpogojno vsem zamudnikom list s 1. aprilom 1924 ustavi.

Uprava dnevnika »Tabor«.

Politične vesti.

Koliko radičevskih poverilnic je izročeni. V soboto popoldne je dr. Spahov izročil podpredsedniku narodne skupščine Dragovcu poverilnico poslanceva Ivana Bartolovića. Torej je doslej izročeni 53 radičevskih poverilnic.

Berlinski dokumenti so izdelani hlače v Zagrebu. Čimdalje večjo pozornost vzbuja afera »dokumentov« o izmišljeni francosko-črški tajni pogodbi in to predvsem zaradi drznosti in rafiniranosti, s katero so prišli v javnost. En prepis teh »dokumentov« je krožil v Berlinu in je bil naprodaj. Ne va se, kdo je falsifikator. Sledovi kažejo na jugoslov. Sigmundo je, da hočejo ti »dokumenti« izzvati slab vtis o vedenju jugoslovanske vlade, ker stavijo našo kraljevino v ospredje. Verjetna je domneva, da gre tu za elaborat zagrebskih falsifikatorjev.

V torek bo proklamirana grška republika. Iz Aten poročajo, da je vlada sklicala za ponedeljek sejo parlamenta. V torek, na praznik obletnice grške neodvisnosti, bo proklamirana grška republika.

Delovanje mariborske podružnice SPD v letu 1923.

Maribor, 22. marca.

Kakor smo že poročali, se je vršil dne 20. marca t. l. v Narodnem domu občinski zbor naše planinske podružnice. Zanimivo je, ozreti se na uspehe in cilje tega delavnega društva, kojega poslovanje zadobiva že obseg velikega gospodarskega podjetja.

Podružnica je lastnik Mariborske Koče, tj. dveh velikih planinskih, vilam oz. planinskih hotelom sličnih zgradb s pripadajočim posestvom. V prvi koči se nahaja občina gostilniška soba, potem boljša soba in krasna veranda, pripravljena za obširnejše prireditve. Tu je tudi velika restavracijska kuhinja. V prvem nadstropju je več z železnimi posteljami opremljenih sob. Par korakov nad to kočo je dependansa, enonadstropna vila, prirejena izključno za sobe za tuje, popolnoma opremljena s krasno »odborniško sobo« z verando. K tej koči pripada precejšen kos gozdu in travnikov. Posestvo in gostilno oskrbuje v splošno zadovoljnost g. Hlavač.

To posestvo je bilo do 1. 1921 last društva »Deutscher Bergverein«, ki je imelo očitno raznarodovalno tendenco; član bi mogel postati le Nemec-nožid. Strup, zasejan od Nemcev po tem delu Pohorja, ki odpira diven razgled na Ptujsko

blika. Vlada je objavila dekrete, po katerih se več sto častnikov, ki so bili svoj čas odpuščeni zaradi udeležbe pri protirevolucionarnem gibanju, sprejetih v aktivno službovanje. Bivši ministrski predsednik Zaimis je poslal kralju pismo, v katerem ga izpodbuja k odstopu, da tako omogoči povratek normalnih razmer v Grčiji. Načelnstvo atenskega trgovskega združenja je izreklo popolno soglasje z vladino politiko in zagotovilo podpore trgovskih krogov za doseg notranjega miru.

Dnevna kronika.

— Osebna vest. G. dr. Slavko Barle, sekretar našega poslaništva v Pragi, je imenovan vicekonzulom v Düsseldorfu.

— II. artilerijska podoficijska šola v Mariboru potrebuje za 1. 1924 strokovnega vrtnarja, ki bi vodil delo na vrtu šole. Reflektanti naj se javijo s kvalifikacijami pri komandantu šole. Plača po dogovoru.

— Obligacije predvojnih posojil. Prejeli smo: V skladu razglasa delegacije ministr. financ v Ljubljani naj pošljejo do 1. aprila 1924 vsi, kateri še niso oddali žigosanih in nežigosanih obligacij predvojnih dolgov bivše avstro-ogrške monarhije direktno generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu in sicer s koleka prosto vlogo. V vlogi naj navedejo natančni naslov in pa najbližji davčni urad, preko katerega se bodo poteni reverzi strankam vrnil.

JDS.

Seji srezkih odborov JDS. V nedeljo 23. tm. dopoldne se je vršila v Sloven. Gradcu seja srezkega odbora JDS za srez Slov. Gradec. — Šoštanj. Ker so bili odborniki iz šoštanjskega okraja zadržani, so se posvetovali samo odborniki slovenjegraškega okraja o raznih vprašanjih, zlasti glede bližajočih se volitev v občine ter v oblastno in srezko skupščino. Pretresel se je položaj stranke v posameznih občinah ter se je določila taktika naše stranke v okraju. — Ob 5. uri popoldne se je vršila seja srezkega odbora JDS za srez Maribor — Prevalje, kjer so se istotako obravnavale razne aktualne zadeve, zlasti vprašanje volitev v obe navedeni okrajih. Strankina organizacija v obeh srezih lepo napreduje. Tekom prihodnjih tednov skličeji obe srezki organizaciji v svojem delokrogu zaupne sestanke v obeh srezih po posameznih občinah.

Kultura in umetnost

x Hanice pot v nebesa. Premiera Hauptmannove 6. odrske pesnitve »Hanice pot v nebesa« je zopet pokazala, da

polje, med narodom še deluje, kajti še uničujejo domačini markacije, tablice in dajejo napačne nasvete pota nevesnim turistom. Ko je bilo društvo postavljeno pod skrbnika in razpuščeno, je to posestvo z odobrenjem vlade kupila in izplačala podružnica SPD v Mariboru, ki je sedaj zemljiškoknjižna lastnica vsega posestva. Zato je planince tem bolj ogorčila neprestana akcija Nemcev, ki po lastni izpovedi g. Pašića suvek neku kučn trže kod Maribora na brdimar. (Ves trud pa je zastonj.)

Posestvo je vredno nad dva milijona kron. Odbor namerava izvesti neke nove nakupe, da ga zaokroži in zavaruje nasad z drevjem okoli poslopja. Zgraditi namerava vodovod v obe hiši, postaviti ledenico, sčasom malo turbino za električno luč in zvezati telefonski spoj z Mariborom. Odbor ima v to svrhu že precej kapitala in tudi stike s potrebnimi faktorji.

Koča nudi Mariborčanom ne le letne in zimsko izlete, temveč s svojo lepo opremo, dobro postrežbo in zdravim zrakom (kopeli, solne kopeli, kegljišče, sankališče, smuč) tudi letovišče in zimsko športišče.

Na Klopnem vrhu ima podružnica v najemni lovsko kočo, ki jo poleti oskrbuje. Precejšnjo konkurenco dela, in nudi Nemcem priliko za demonstracije, sosednji lovski paznik Dolinšek, ki dela — na koncesiji Dravske podružnice SPD! Vendar pa ima tudi to društvo prebitek,

naše gledališče smoteno in velikopotežno skrb za estetično vzgojo občinstva. Režiser g. Kovič je podal »Hanico« s takim umevanjem in v tako ubranih linijah, da je prišla lepota Haninih sanj do zadovoljivega izraza. Ni lahka reč, režirati dramo, v kateri sta realnost in irealnost tako pomešani. Ni lahko postaviti na oder sveta sanj in prividov, ki ga je pisatelj naslikal le kot najdaljnje odsev socialne resničnosti. Mislim, da je g. Kovič napravil iz »Hanice« največ, kar je bilo mogoče napraviti z razpoložljivim igralskim in tehničnim materialom. Naturalistični prizori so bili po svoji plastiki izredno učinkoviti. Sanjskim prizorom pa se je poznalo, kako je težko zadeti linijo, ki bi dajala gledalcu čisto iluzijo neke višje stvarnosti, ki resničnost spaja s sanjami, življenje s mrtjo. Tu pa je baš najkočljivejša točka dela samega, ki so jo opazili Hauptmannovi kritiki takoj v začetku in ki je čisto zakrivila odrski neuspeh »Hanice«. — O granju bi dejal, da ne stavi posebno težkih zahtev. Izrazite so le naturalistično podane osebe (delavec Drva, stari Pleško in drugi ubožci), Hanico vidimo v abnormnem stadiju in nam pisatelj le tuhtam posveti v njeno resnično življenje, sicer pa jo spoznavamo zgolj v stanju halucinacij in umiranja, pri čemur dobi njen realen lik spiritualno glorio, v kateri se polagoma razblinja vse, kar je v nji zemeljskega. Izraziteje je pisatelj podal učitelja Božo, posebej neke človeške dobrote, ki si je je Hanica tolikanj želela. Haninih očeta vidimo samo v halucinaciji in v sanji, kar je velika avtorjeva nedoslednost. Tudi dijakom, Marta se prav kmalu potopi v valovih sanj in dobi angeljske peroti. Izraziteje osebe kmalu izginejo z odra ali pa se pojavijo v sanji, ne da bi bile mogle napraviti kak močnejši efekt. — Hanica gč. Kraljeve je bila mehka, sentimentalna, skoraj mistična. Dobro je podala strah in zmedenost mlade samomorilke. Glas in nežne linije igralne postavbe so pripomogle k efektosti vloge. Usmiljenko, dijakinja Marta je podala zelo plastično g. Bukšekova; realističen prizor s Hanico je bil jako sugestiv. V sanjah pa so Martine le občinstvu obrnjene peroti nekoliko predrdo molele v zunanji svet in sicer tja, kjer se začneja smešno. Nemara bi bilo bolje, če bi dijakinja imela v sanjah bel plašč ali kaj podobnega, kar bi menda učinkovalo bolj mistično nego preostro vidne peroti. V učitelju Boži je podal g. Železnik mehko, dobrončno figuro; kot tuje — Kristus — je bil takisto učinkovit. Izmed siromakov je dal g. Kovič kot Pleške plastično figuro, ki je tudi v tej postranski vlogi pokazala, kako samoniklo si zamisli g. Kovič vsako svojo figuro in s kakšno sigurnostjo jo ume podati na odru. Tudi gč. Petkova in Savinova in g. Kokot so igrali dokaj izrazito, poseben pa se je vglobil v svojo vlogo g. Skrbnišek kot delavec Drva. Zidarja Šimna je podal g. Tepavac kot surovega, propadlega alkoholika. Manjše vloge so

Društvo je imelo denarnih prejemkov nad 160.000 D, prebitek znaša to leto okoli 27 tisoč D, 16 tisoč odpade na letošnji ples, ki pa je po obisku in uspehu za lanskim zaostal, znamenje, da ni denarja, draginja pa še vedno velika. Obiskovalcev je bilo letos na koči več za 1000 od lani, a se seveda mnogi ne vpišejo v knjigo. Ponovno so nas posetili hrvaški planinci.

Ločeno od društvenega odbora deluje odsek amaterfotografov z g. Rotterjem na čelu, ki pa ima svoj odbor in delokrog.

Velika naloga, ki si jo je društvo stavilo za bodočnost, je zgradba koč na Ribniških jezerih ali pod Veliko Kopo. Nabranih je za to že blizu 10.000 D. Koča bo izpopolnjevala važno etapo za turistiko na zahodno Pohorje. Zbor si je izbral za nadaljnje delo poseben odsek.

Zbor je sprejel vsa poročila odbornikov soglasno in z odobravanjem na znanje in soglasno izvolil načelnikom za triletno dobo g. okraj, sodnika dr. Senjorja, ki je bil s svojim spretnim in energičnim vodstvom duša vseh društvenih akcij. Dolgotrajno odobravanje njegovega poročila in izvolitve dokazuje, da jamči njegova oseba za izvršitev vseh društvenih ciljev.

Društvo se je udeleževalo tudi izven svojejege notranjega dela raznih sestankov za turistiko in tujski promet, interveniralo pri civilnih in vojaških oblatih, ter tudi javno nastopilo, ko je bilo

imeli: gč. Jelenčeva in gg. Rasberger, Grom in Tovornik. Prikazen Hanicine matere je bila temeljito ponesrečena.

Ostalo osebje, ki ga je toliko, da mora režiser delati z velikim aparatom, je pokvarilo marsikateri detalj, daš ne v taki meri, da bi trpela celotna slika. Tako bi želeli od angejev nekoliko več deklaraterskih sposobnosti in temeljitejšega znanja snovi, da ne bi bil sufler tako glasan. Tudi male angeljke bi bilo treba nekoliko prijeti; no, če so angeljski prehlajeni, je že hudo, toda gledalčeva iluzija o nebesih gre rakom živžav. In če te ni, ni niti poetičnega občutja. — Vsekakor pa je režija »Hanice« vzlic vsem težočam nov korak v umetniškem napredku naše drame. Ignotus.

Turistika in sport.

: Maribor I. : Maribor II. Danes v torek 25. tm. ob 15. uri odpre ISSK Maribor letošnje sezono z kvalifikacijsko klubsko tekmo, ki obeta interesanten potek, ker sta se obe moštvi znatno preustrojili. Vstopnina za dijake in vojaštvo 3 D, ostali 5 D, sedeži 8 D. Sodnik g. Frankl.

: Planinci! Došle so članske izkaznice SPD za 1. 1924. (zelene). Stanejo za stare člane 12 Din. za nove 15 Din. Dobe se v trgovinah gg. Baloh, Grajski trg, Franjo Majer, Glavni trg, Iv. Kravos Prešernova ul., Pinter & Lenard, Aleksandrova c. — Člani dobe po vseh kočah SPD razne ugodnosti. — Stare za 1. 1924 izdane (bele) nakaznice se zamenjajo za nove pri g. Balohu.

: Slovenjebistriška podružnica SPD ima svoj občni zbor v soboto 29. tm. ob 1/20. uri v hotelu Beograd v Slov. Bistrici z običajnim dnevnim redom.

: Priprave za VIII. Olimpijado v Parizu. Letošnje leto se vrši v Parizu VIII. olimpijada, za katero je pripravljenih dosedaj 50 raznih narodov iz vsega sveta. Tudi Jugoslavija se udeleži olimpijade s približno 90 zastopniki raznih sportov, telovadbe in umetnosti. Jugoslovanski sportniki morajo skrbeti sami za denarna sredstva naših tekmovalcev na Olimpijadi, ker je le malo upanja, da bi dobili podporo vlade. Glavne možnosti za doseg teh sredstev so olimpijske srečke in olimpijski dan. Olimpijski dan se vrši 13. aprila po vsej državi ter je njegov glavni namen zbiranje denarnih sredstev za Olimpijado. Prodajali se bodo znaki in srečke, vršili se bodo štafetni teki, manifestacijski obhodi z govori in razne tekme.

Film.

Mestni kino. »Sin Madame Sans-Gene«. Historična drama s predigro v 5 dejanjih iz dobe Napoleona, v glavni vlogi znamenita tragedkinja Hesperija se predvaja v torek sredo in četrtek.

govora o predaji Marib. koč Nemcem. Udeležilo se je po načelniku tudi obč. zbor sosednjega društva podr. v Rušah, ki oskrbuje Ruško koč. S to podružnico goji mariborska podružnica najbolj prijateljske stike. Rušani so poslali na zbor svojega podpredsednika g. ravn. Pišeka, centralni odbor SPD v Ljubljani pa znanega turista g. Badjura, fotografski odsek g. Rotterja.

Po izvolitvi novega odbora (gg. dr. Šauderl, Kravos, ravn. Zupančič, Ferlič, Volčič, dr. Toplak in gg. prof. Brolih in Roglič kot pregledovalca) se je med slučajnostmi volil nov vodja »markačev« g. Škerjanc. G. Majer je predlagal, da se naj usmeri naša turistika tudi na Kozjak, med obmejno ljudstvo, kamor Nemci trumoma zahajajo in hujšajo naše ljudi zoper državo. G. Pirč je grajal po-nočni nemir v kočah — odbor žal proti temu nima leka — in predlagal markiranje po bližnji okolici.

Ves obč. zbor je potekel v polnih dveh dvoranah restavracije Nar. doma mirno in gladko, manjkalo ni planinskega razpoloženja, veselosti in zafkavanja, ki ga pa planinci razumevajo drugače kakor dolinci.

Mi želimo, da bi se to prido društvo razvilo po začetni poti v močno planinsko trdnjavo, ki pa naj postane tudi obmejna straža in tvori kader delavcev, ki poidejo na mejo med zbegani narod.

V vsej javnosti v Mariboru je zbor napravil najboljšo misel.

Mariborske vesti.

Maribor, 24. marca 1924.

m Radi praznika izide prihodnja številka »Tabor« y sredo z datumom od četrtka 27. tm.

m Smrtina koša. Umrli sta v Mariboru: Rek Katarina stara 69 let v Slovenski ulici 40 na vodenici in Riedl Marija stara 38 na Zerkovski cesti 21, na Pobrežju.

m Darilo »Ljudski knjižnici«. Odvetnik g. dr. Rosina je daroval »Ljudski knjižnici« 125 Din. Naj bi bila naklonjenost staroste mariborskih Slovencev tudi drugim vzgled, kako je treba podpirati naše kulturne naprave.

m Akcija za gladijoče v Nemčiji. — Župan g. Grčar je za soboto 22. tm. zvečer sklical sestanek radi akcije za gladijoče v Nemčiji v Mariboru in mariborski oblasti. Soc. demokratska stranka je že poprej sestavila svoj akcijski odbor za Maribor, ki ga je pa hotela razširiti in raztegniti akcijo na celo oblast. V to svrhu je pozval g. župan vse stranke v Mariboru, da na sestanek pošljejo delegate. Odzvali so se v velikem številu Nemci, navzoč je bil dozdajni soc. dem. akcijski odbor ter urednika Golob in Spindler, ki je obenem zastopal demokratsko stranko. Po obširni debati se je sklenilo, da se odbor razširi ter so se sprejele vanj razne dame in gospodje ter oba zastopnika časopisja. Odbor prične že te dni z nabiranjem akcije potom pol. kasneje se bodo uvedli tudi bloki. Ker so v Nemčiji prizadeti od glada predvsem delavski in intelektualni krogi ter deca, želimo, da bi akcija imela uspeh. Odbor bo stopil v stike z ostalimi mesti in podeželnimi občinami v oblasti.

m Redukcija profesorja. Kakor izveemo, je bil reduciran profesor tukašnje-ga državnega moškega učiteljskega g. R. Kenda. Zopet en dokaz več, kako postopno sedanji režim z nacionalnimi delavci.

m Kaj bo z mariborskim gledališčem? Upravnik mariborskega narodnega gledališča se je vrnil iz Beograda, ali brez uspeha. Menda radi preobremenosti ga ni mogel sprejeti finančni minister, kateremu je hotel obrazložiti v nebo vpijočo krivico, ki je zadela mariborsko gledališče: vsa ostala gledališča so dobila veliko večje subvencije kot dose-daj, le mariborsko ne. Ne samo da ni ostalo pri dosedanjih subvencijah, temveč mu je celo ta temeljito zmanjšana: od preko 500.000 na 200.000, torej skoro kar na 1/3 dosedanje subvencije! Finančni minister je izjavil, da sploh ni mogoče več povišati subvencije. V rednem proračunu to res ne gre več, pač pa je mogoče dodati v fin. zakonu poseben paragraf, v katerem se pooblašča fin. minister, da izplača iz rezervnih kreditov našemu gledališču razven subvencije še 800.000, tako da dobi Maribor skupno svoto, ko druga oblastna gledališča. — (Centralna dobijo seveda mnogo več: Ljubljansko okoli 4 in pol milijona, torej 22krat toliko, kot je mariborskemu sedaj odrejeno!) Le ako se zavzamejo za to vsi naši poslanci s še veliko večjo vnemo kot dosedaj in predlagajo ta pasos ter skrbje za potrebno podporo pri drugih klubih, se lahko odvrne veliki kulturni, nacionalni, socialni in politični škandal zatvoritve mariborskega gledališča, ki je v protivnem neizogiben 1. aprila 1924.)

m Mladinski večer Sokola v Mariboru, ki se je vršil v soboto ob docela razprodanih dvorani Narodnega doma je sijajno uspel. Navzoča je bila inteligenca, pa tudi preprosto ljudstvo. Dečki, 24 po številu, so proizvajali proste vaje strumno in precizno. Orkester pod vodstvom g. Šušteršiča je igral Haydnovo otroško simfonijo in je svojo nalogo izvršno rešil. Prav tako je bila telovadba ženskega in moškega naraščaja burno pozdravljena in precizno izvajana. — Včeraj popoldne se je nastop ponovil in dosegel še boljši uspeh. Podrobnejše poročilo sledi v prihodnji številki našega lista.

m Mesčno kopališče bo fekoči feđen odprto: v sredo, četrtek, petek in soboto. Parna kopeli je v sredo in petek za dame, v četrtek in soboto pa za gospode.

m Podatki o razstavi gradbenih načrtov. Z ozirom na vedno se prihajajoče nove načrte iz raznih krajev, se je načel-

stvo zadruga »Mojmir« odločilo razstavo podaljšati do vstevši nedelje 30. marca.

m Javno predavanje v razstavnih dvorani. Na praznik dne 25. tm. ob 10. uri se vrši v razstavnih dvorani gradbenih načrtov, (velika kazinska dvorana) javno predavanje o pomenu razstave za Maribor v obče, pa še za stanovanjsko vprašanje. Po predavanju se vrši istotam konferenca članov gradbenega konsorcija »Mojmir«. Predavanje bo zanimivo tudi za tiste, ki so že videli razstavo, pa tudi za stavbenike.

m Za ponesrečenega stražnika Kralja. Prejeli smo: Znano je, da se je ustanovil pod predsedstvom g. pol. oficila Karara ožji odbor, kateri si je nadel nalogo, prirediti zabavni večer v prid ponesrečenemu višjemu stražniku Lovr. Kralju za njegovo umetno nogo in za pomoč obupni družini. Nabiranci so nabrali od dobrih src že pred zabavnim večerom čez 10.000 Din. Zabavni večer je bil dobro obiskan, tako, da se je nabralo lepo svoto in še vedno se nabira za ponesrečenca. Toda družina žalibog do danes še ni dobila ne pare, ponesrečenec pa umetno nogo tudi ne. Želijo bi, da bi ustanovni odbor izročil svoto darovanega denarja ubogemu ponesrečenemu. Ponesrečenec naj si sam preskrbi umetno nogo, kakršna bode njemu v korist in kjer bo hotel ali v Mariboru ali na Dunaju. Dobro bi bilo, da bi polic. komisariat dosegel ponesrečenca od države podporo, ker si je nogo pokvaril v državni službi. — Več darovalcev.

m Orkestralni odsek Glasbene Matice je imel dne 14. marca tl. izredni občni zbor. Načelnikom je bil izvoljen g. fin. svetnik dr. Valjavec, v odbor pa gg.: Serajnik, Repasova, dr. Ipavec, Horvat in svetnik Zemljik kot namestnik. Določile so se smernice bodočega delovanja in ukrenilo se je potrebno glede 100-letnice Smetanovega rojstva, ki jo bo na časten način praznovala tudi Glas. Matica.

m PREDAVANJE O DAVKIH. — V sredo dne 26. marca 1924 ob 20. uri zvečer bo predaval na pobudo Gospodarskih in političnih društev v Mariboru g. davčni nadzornik Otmar Matič o davkih z ozirom na trgovski in obrtniški stan. Opozorjamo radi tega vse naše gg. trgovce in obrtnike že danes na to važno predavanje. Vabljeni so tudi drugi sodelavci, ki jih predmet zanima. Predavanje se vrši v mali dvorani Narodnega doma.

m Trgovine na praznik odprte. Trg. gremij ponovno poroča, da so trgovine jutri dopoldne odprte. Obenem naj služi javnosti v znanje, da se pomočniški zbor v to zadevo nima prav nič vmešavati, ker se vendar nikakor ne gre za podaljšanje delavnega časa.

m Carinska konferenca. Naj nikdo od interesentov ne izostane od konference, ki se vrši danes v ponedeljek ob 20. uri v državni trgovski šoli.

m Iz ljubosumnosti se zabodel? V gostilni pri lipi v Gregorčičevi ulici je sinoči 23. tm. zvečer pil neki Kačič, u-sluzben v Götzovi pivovarni. Nakrat je potegnil nož in se zabodel v prsi. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico. Baje je storil čin iz ljubosumnosti.

m Grajska klet. V torek 25. tm. koncert nar. žel. glasb. društva »Drava«.

m Kavarna mesni park. Še par dni svira ciganski Trio. Od danes naprej med pavzo poje operni pevec Jarc. Ulica Ciril-Metodova je razsvetljena.

m Hotel Kosovo. Samo v torek 25. tm. poje priljubljeni operni solist g. Jarc, rodom Primorec, kateri se nahaja sedaj na potovanju. Začetek ob 19. in konec ob 22. uri.

m Nočna lekarniška služba od 23. marca do 3. aprila. V notici pod tem slovom v zadnji številki smo napačno poročali, da ima nočno službo v navedenem času lekarna »Pri črnem orlu«. Lekarna »Pri črnem orlu« sploh ni, temveč obstoji lekarna »Pri kr. orlu«, ki pa ima nočno službo v poznejšem času. Od 23. tm. do 3. aprila vrši nočno službo Magdalenska lekarna (Mr. Savost).

m Gaston Tajinstveni. Marieta Grim, Trilby Besarbe, Mara Zlatarjeva in virtuoza na harfo brata Mostler so glavne atrakcije v Klubu baru od 16. do 31. marca Na glasovirju P. Winterhalter.

m Pisalni stroji s pritiskalnimi bodo cenjeji.! Tvrdo Ant. Rud. Legat, prva specialna trgovina s pisalnimi stroji

in pisarniškim potrebščinami, Maribor, Slovenska ulica 7 naznanja, da je cene pisalnih strojev in pritiskal znatno reducirala. Natančneje v oglašnem delu!

m »Mariborski delavec« I. in II. letnik kupi uredništvo »Tabor«. Ponudbe z navedbo cene na uredništvo.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Ponedeljek, 24. marca Jesenske gosli, Ab. A. Zadnjič v sezoni.

Torek, 25. marca ob 15. uri »Mogočni prstan« (kuponi). — Ob 20. uri »Čarostrelec« (kuponi).

Sreda, 26. marca zaprto.

Četrtek, 29. marca »Hanice pot v nebesa«, Ab. B.

Jesenske gosli. Opozorjamo na današnjo predstavo Surgučevih »Jesenskih gosli«, ki se po daljšem odmoru vprizore sedaj zadnjič v sezoni. »Jesenske gosli« je čudovito lepa pesem zlate, mirno-ustavajoče jeseni. V vlogi Vjeročke nastopi to pot gđ. Kovačičeva iz Ljubljane. Pri predstavi sodeluje v drugem aktu orkester. Ab. A.

»Mogočni prstan«. V torek 25. tm. ob 15. uri se vprizori Milčinskega narodna pravljica »Mogočni prstan«. Da je delo zelo priljubljeno je dokaz to, da se vprizori jutri že desetič v tej sezoni. Pri predstavi sodeluje tudi orkester.

»Čarostrelec«. V torek 25. tm. ob 20. uri se vprizori romantična Webrova opera »Čarostrelec«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih vprizoritvah zelo lepe uspehe. Dirigent g. A. Mitrovič. Režija g. Uryalek.

Iz gled. pisarne. Za včeraj zvečer napovedana predstava (23. tm.) »Boheme« (ab. D) se je morala vsled nenadno nastalih ovir v orkestru in radi obolelosti ge. Mitrovičeve odpovedati. Mesto »Boheme« se je vprizorila tudi zvečer Hauptmannova pesnitev »Hanice pot v nebesa«.

VEČER BRANKA RADIČEVIČA

bo v soboto 5. aprila
v »NARODNEM DOMU«.

Sokolstvo.

o Telovadne ure starejših telovadcev predvojnne dobe Sokolskega društva v Mariboru so vsako sredo in petek od pol devete do 10. ure zvečer v gimnazijski telovadnici. Prva vaja je v sredo 26. marca tl. Pozivljajo se vsi telovadci tega oddelka, da se telovadnih ur redno udeležujejo, ker se prične vežba prostih vaj. Zdravo!

o Sokolsko društvo v Celju je priredilo v ponedeljek 17. tm. v Narodnem domu članski sestanek. Načelnik prosvetnega oddelka brat dr. Štampihar je predaval o potrebi kontinuitete sokolske zavesti in aktivnega dela ter poročal o predlogih načelne važnosti, ki so prijavljeni za sabor in o spopolnitvi sokolske notranje organizacije. Nato se je razvila debata, v kateri se je razpravljalo o obisku prireditel v nemški hiši in o političnem udeleževanju sokolskih funkcionarjev. Debata je potekla stvarno in je mnogo doprinesla k popolnemu razčiščenju pojmov. — Taki članski sestanki se kot sredstvo za povzdigo zanimanja za sokolska vprašanja toplo priporočajo.

o Sokolski zlet v Zagrebu. Jugoslovansko Sokolstvo se pripravlja v tem letu na velike važne sokolske dneve meseca avgusta v Zagrebu, ko se bosta vršili dve veliki sokolski prireditvi: sokolski sabor in sokolski zlet. Obe prireditvi sta velikega pomena. V prvi vrsti sokolski sabor, ki bo moral poleg še jačji temelj našemu Sokolstvu, da dopolni in utrdi vse to, kar se je v teku petih let od novosadskega sokolskega sabora delalo. Na to zbor gledajo z zanimanjem ne samo naši sokoli, ampak tudi naši protivniki in vsi slovanski narodi, ker sodeč po današnjem delu ni izključena verjetnost, da bo prišlo na zagrebškem sokolskem zboru do vseslovanskega Sokolskega Saveza. Predsedništvo COS je v tem pogledu že izreklo svoje mnenje, a zdaj je stvar čehoslo-

vaskega in jugoslovanskega saveza, da da svoja konkretna predloge. Tako bi med časom prireditve zbora v Zagrebu moglo priti do velikih manifestacij vseslovanske vzajemnosti. Druga velika prireditev pa je sokolski zlet. Po prijavih žup in društev se že sedaj spoznajo jake konture tega zleta in jasno je, da bo to zlet večjega stila, na katerem bodo nastopile poleg vseh obveznih žup malone vse župe jugoslovanskega Sokolskega Saveza. Mnogo žup je prijavilo že svoje posetne nastope na zletu kakor tudi na akademijah, ki se bodo vršile na sokolskem zboru in zletu. V teh dnevih se je rešilo vprašanje telovadišča, ki se bo nahajalo gotovo blizu centra mesta, a v najkrajšem času se prične s postavljanjem tribun, s pripravljanim tal. z gradnjo garderob itd. Glavna tribuna meri v dolžini čez 120 metrov z okrog 2000 sedeži, v ostalem pa je telovadišče predvideno za 12.000 gledalcev. Razen tega bo postavljena tribuna za odlične goste. Česko sokolstvo je na poziv župe odgovorilo z zelo prijaznim pismom, v katerem je prijavilo svoj prihod in zdaj se dela na tem, da se uvrstijo nastopi čeških bratov na zletu. Zletski odbor je ustanovil poseben propagandistično-informativni list »Sletski Vjesnik«, katerega prva številka je izšla te dni in ki se naročuje v zletski pisarni v Zagrebu, Gunduličeva ulica br. 29, cena za komad je 1 din. List bo prinašal vsa navodila za zlet in zbor. Vse vaje za članstvo in za članice bodo tiskane te dni v posebni knjigi skupno z navodili. Med zletom in saborom priredil se bo v Zagrebu cel niz prireditve, da se bo sokolom in ostalim gostom, ki se prijavljajo iz vseh krajev države, nudila prilika, da spoznajo naše sokolstvo v vsej njegovi pripravi in moči.

Gospodarstvo.

g Prodaja luksuznega avta. Glavna carinarnica v Ljubljani bo prodala dne 10. aprila tl. ob 10. dopoldne v garaži firme »Balkar« v Ljubljani luksuzni avto znamke »Itala«. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Važno za sve elektrotehničare i sve industrije, koje se služe električnim pogonom. Izašla je knjiga: Naredbe i propisi za izgradnju električnih postrojenja i za izgradnju električnih postrojenja, koje su do danas izdane u predmetu izgradnje i pogona električnih postrojenja, a iza njih dolazi prevod propisa i norma. Udruženja njem. tehničara, za koje je naredilo ministarstvo gradjevinarstva, da vrijede i za ovu državu u pomanjkanju naših posebnih propisa u svrhu jednoličnosti izgradnje električnih postrojenja. Knjiga dobiva se kod Cirilometodske knjižare, Zagreb, Preradovićeve trg 4.

g Dobava zabojev. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 31. marca t. l. ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave 1200 zabojev za prepečenec. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Licitacija gnoja. Dne 29. marca tl. od 9. do 10. ure se vrši licitacija konjskega gnoja v kasarni Vojvode Mišiča, Tržaška cesta št. 32 v komandi 32. Art. puka. Vabijo se interesi, da se udeležijo licitacije. Komanda 32. Artilerijskog puka v Mariboru.

g Semenj v Milannu. V Milannu se vrši mednarodni vzročni semenj od 11. do 27. aprila 1924. Prospekte za semenj je dobiti v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Kdo je koga prevaril?

Pri razpravi na duhovnem sodišču pravi predsednik:

— Gospa, mož vas je zasačil na delu z vašim ljubimcem. Torej ste očitno prevarili svojega moža!

— Nisem, gospod predsednik. On je mene prevaril!

— Kako to?

— Zvečer mi je rekel, da odpotuje ta-koj z vlakom. — ni tega storil.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.) (73)

Arsinoja pa je nadaljevala še bolj mirno in bolj sočutno, tako da se je njegovo srce zdržnilo, kakor da bi bilo do smrti užaljeno:

— Čemu pa varaš samega sebe? Mar nisi tudi ti brez vere, ali ne propadaš z nami vred? Pomisli, kaj pomeni tvoje usmiljenje, pa tvoja zavetišča tujcev in pridige helenskih svečnikov! Vse to je posnemanje Galilejev. Je novotarija in ni bilo znano starodavnim možem, junakom Helade, Julijan, Julijan, so ti tvoji bogovi res nekdanji Olimpci, blesteči, neusmiljeni otroci snijega neba, ki so jih krvave žrtve in muke svetnikov veselile? Krj in trpljenje ljudi sta nektar in ambrozija bogov. Toda tvoje bogove je zapeljala vera kapernaumskih ribičev; šibk iso, krotki, bolehlavi in umirajo, ker so preveč usmiljeni z ljudmi. Kajti — usmiljenje z ljudmi je bogovom gotova smrt!

Navihta je utihnila. Skozi okno je bilo videti, kako se je med razoranimi oblaki v brezdanjih globinah neba pojavila zelenkasta zora. V nje žalostnem siju je ugašala Afrodita zvezda. Julijan je občutil močno utrujenost. V obraz je bil mrtvaško blede. Silno se je trudil, da bi se kazal mirnega, toda sleherna Arsinojina beseda mu je šla naravnost do dna srca, sleherna se je vbadala vanj liki ostrica.

— Da, — je nadaljeval nelzprosno, — bolni ste, še za lastno modrost ste prešibki. To je vaše prokletstvo, zakasneli Heleni! Nimate moči ne v dobrem in ne v zlem. Niste ne dan ne noč, ne življenje ne smrt. Vaše srce je tam in tu. Odpluli ste od ene obali, ne da bi bili pristali ob drugo. Vrnite in ne vrnite, neprestano kolate in se izpreminjate; videti je, da hočete a ne morete, ker ne veste, kaj se pravi hoteti. Močni so le oni, ki vidijo zgolj eno resnico, za vsako drugo pa so slepi. Takšni ljudje bodo premagali vas dvomljivce, modrece in slabice...

Julijan je mukoma dvignil glavo, kakor da je dvigal neznansko breme in je dejal:

— Motiš se, Arsinoja! Moja duša ne pozna strahu, moja volja je nezlomljiva. Vodi me moč usode. Ako mi je sojeno umreti v zgodnjih letih, tedaj vem, da bo moja smrt pred očmi bogov, prekrasna. Ostani zdrava! Glej, odhajam brez gneva, mirno in žalostno, zakaj poslej si zame mrtva.

IX.

Nač glavni vhod bolnice Apolona Dalinostrelca, ki je bila namenjena beračem, potnikom in pohabljenecem, se je nahajala mramorna plošča z grškim nadpisom. Bil je Homerjev verz:

Vsi smo pred Zevsom

potniki ubogi. Malo dajemo, toda iz sreca.

Julijan je stopil v notranje portike; vrsta vitkih jonskih stebrov je obdajala dvorišče; nekoč je bila v tem poslopju palastra.

Bil je tihi, prijeten večer. Sonce še ni zašlo. Toda iz bolničnih portikov, iz notranjih sob je prihajal neznosen smrad.

Tu so se na enem kupu valjali otroci in starci, kristjani in pogani, bolni in zdravi, pohabljeni, kreteni, padavičavi, bromi, potem bolniki z gnojnimi izpuščaji, od jetike izžeti — ljudje s pečatom vseh grehov in vseh muk na obrazu.

Polnaga, razcapana starica, čije koža je bila temna kakor suho listje, je drgnila ob nežni mramor jonskega stebra svoj gnojen, ranjen hrbet.

Sredi dvorišča je stal kip pitjiškega Apolona z lokom v rokah in tuljcem na hrbtu.

Na podnožju malika je sedela gubava spaka, napol otrok, napol starček; objemajoč z rokami kolena in naslonivši nanje brado, se je nesrečno človeško bitje gugalo semintja in topo ponavljalo žalostno pesem:

— Jezus Kristus, sin božji, usmili se nas, prokletih!

Javil se je glavni nadzornik bolnice, Marko Avronij. Bil je ves blede in je drgetal po životu.

— Najmodrejši in najmilostivejši car, ali bi ne hotel vstopiti v mojo hišo. Tukaj je slab zrak. In okužiš se lahko: blizu je oddelke za kužne bolnike.

— Ali si ti glavni nadzornik?

Avronij, ki je skrbno zapiral usta, da bi se ne bil okužil, se je globoko priklonil.

— Ali dobivajo bolniki vsak dan dovolj vina in kruha?

— Vse, kakor si zaukazal, božanski Avgust.

— Kako snažno je v teh prostorih!

— Tega so krivi Galilejci, ki menijo, da je umiranje greh; za nobeno ceno jih ne zvašiš v kopalnice.

— Prinesi računske knjige. — je velel Julijan.

Nadzornik je padel na kolena in jecjal:

(Dalje prihodnjik.)

Mala oznanila. Pohištvo

lastnih izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi Sereer in drug, Veltrnjska ul. 2. 106

Odda se takej v najem boljši gospodini meblirana, solinčna soba s prostim vodom, event. tudi zajtrk. Naslov po ve uprava. 638

Klarinet, dober, takoj na prodaj, Mińska ulica 26. 639

Vina, Radiselčan, dobra kapljica iz lastnega vinograda. 10 hl starega 9½%, in 7 hl novega 12% prodaj I. H. Maribor, Stritarjeva ulica 5. 636

Kompletna pisarna na prometnem kraju se takoj odda. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod št. 635*. 635

Na prodaj kompletne mehke spalnice, hrastovo pobarvana, nova, za Din. 2500.—, Aleksandrska cesta 203. mizarstvo. 642 2—1

Večja množina bukevega lesa na prodaj. Vprašati pri posestniku Levstikova ulica 9. 643

Dražba ribolova. Dne 30. marca 1924 se vrši ob 15. uri popoldan v gostilni Bruderman v Bresternici st. 31 javna dražba najemnine ribolova v Dravi za območje občine Bresternica. 640 2—1

Dežne ponjave za vozove in konje, gamaše, nahrbtnike, polne kovčke in torbice, gonilne jermene v vseh širinah i. t. d. priporočila Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13, Slemškov trg 6. 346

Obleka, nova in nekaj dobro ohranjena, ugodno na prodaj. Poizve se od 11.—18. ure Krekova ulica 8, II. nadst., vrata 9. 619 3—2

Miren gospod se sprejme na stanovanje in dobro hrano. Vrhanova ulica 19, trgovina. 613 2—2

Zamenja se lepo stanovanje (5 sob, kuhinja, kopalnica in predoba ter ostale pritlikline) v sredini mesta tik Glavnega trga za vsaj enako veliko v bližini parka, z vsaj nekaj vrta. Ponudbe pod „Zamena“ na upravo „Tabora“. 10—7

Perilo

Dokazano je, da so najboljše srajce, v največji izbiri in najsolidnejših cenah od Din 60 do 350 samo v novi trgovini

B. Veselinović & Ko.

Maribor, Gosposka ulica 26

— Moda zastopana —

128

POZOR SVINJEREJCI!

Suho sadje, kot svinjska reja po iako ugodni ceni kg Din 1.25 se v vsaki količini proda. Dobi se v pisarni „Promesa“ Plinarska ulica št. 17, Maribor. 611 5—2

Velika kavarna

24. ponedeljek 24.

OPERNI VEČER

povečan orkester

in

HARFE

25. Torek 25.

popoldne ob 5. uri

KONCERT

in

HARFE

Trgovina z manufakturnim in tekstilnim blagom

VILIM PICK, MARIBOR

Tel. 334 Aleksandrova cesta 26 Tel. 334

Centrala: Zagreb, Duga ulica 6

nudja vso blago po zelo znižanih cenah. Velika izbira svilenih robcev po najnižjih cenah.

Na debelo!

208

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena zemljevida v štirih barvah Din 9.—, isti zemljevid v osmih barvah Din 10.—.

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

AMERICAN MOTORS

Prodaja motornih vozil in opreme družba z o. z.

Lastnica tvrdke K. ČAMERNIK & KO. (Barešić & Šabec), Dunajska cesta št. 9—12

LJUBLJANA

Brzjavljavi „Fordauto—Ljubljana“

Telefon: Interurban 477

si usoja sporočiti, da je prevzela dosedanjo tvrdko K. ČAMERNIK & KO., v nameri razširiti dosedanji delokrog čimbolj. Tudi nova tvrdka bo delovala pod istim vodstvom

„AMERICAN MOTORS“ uvaža in dobavlja izdelke najboljših in največjih tovarn sveta: FORD automobile; LINCOLN, 8 cilind. luksuzne vozove, Fordov „najboljši voz sveta“, FORDSON TRAKTORJE univerzalne motorje za pogon v poljedelstvu in industriji; OLIVER pluge ter druge poljedelske stroje; INDIAN motorna kolosa, ki so zadnja 4 leta držala svetovni rekord ter so v Jugoslaviji vedno zmagovala; FIAT automobile, zmagovalce v Grand-prix kontinenta; CHAMPION najbolj razširjene vžigalne sveče; MICHELIN-CABLE pnevmatike največ zahtevano znamko Evrope; OPREMO in vse potrebščine najnovejšega izvoda. Na razpolago je DELAVNICA z dosedanjim izurjenim in preskušanim osebjem in z najbogatejšo zalogo rezervnih delov. Vsakovrstne INFORMACIJE dajemo vsikdar drage volje in brezobvezno, 620

Pisalni stroji in pritlikline bodo cenejši?

Tvrdka Ant. Rud. Legat, prva specialna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami v Mariboru, naznanja, da je cene radi ugodnega nakupovanja znatno reducirala pri sledečem blagu pri isti prvovrstni kakovosti:

Pisalni stroji, računski stroji, kopirni stroji, stroji za ostrenje svinčnikov, barvni trakci, blazinice, ogljen papir, prebojni papir, indigopapir in urejevalci za pisma sistem „Indus“.

Posestniki pisalnih strojev bodo tega veseli, ker bodo odslej po nižjih cenah kupovali pridatke, pa tudi interesantom za pisarniške stroje bode znižanje cen dobrodošlo.

Tvrdka Ant. Rud. Legat pričakuje, da se bodo poslužile te ugodne prilike vse banke, tovarne, uradi, trgovci in zasebniki, da bo mogoče promet povečati in cene dalje reducirati.

Ant. Rud. Legat,

prva specialna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami. slovenska ulica 7 MARIBOR Telefon št. 100.

532